

Eri-ikäisrakenteisten metsien osuus EEVA- hankkeen tulosten perusteella

Kari T. Korhonen/Luke 12.2.2025

Määritelmä

- Ennallistamisasetuksen liite 6:

Share of forests with uneven-aged structure	<p>Description: This indicator refers to the share of forests available for wood supply (FAWS) with uneven-aged structure in forests as compared to even-aged structure in forests.</p> <p>Unit: Percent of FAWS with uneven-aged structure.</p> <p>Methodology: as developed and used by FOREST EUROPE, <i>State of Europe's Forests 2020</i>, FOREST EUROPE 2020, and in the description of national forest inventories in Tomppo E. et al., <i>National Forest Inventories, Pathways for Common Reporting</i>, Springer, 2010.</p>
---	--

- SOEF 2020:

Uneven-aged stand

A stand or forest type, consisting of trees of a range of age classes, with age differences which are significant in relation to the stand structure management and rotation length. Defining average stand age is not meaningful. Practised or expected stand management, if any, is continuous forest cover management - selective cuttings, shelter tree cutting, regeneration with small openings etc.

Explanatory notes

1. Includes:

- protected forests, recreation areas etc. undergoing a process of formation of uneven-aged structure, where forest management activities are abandoned or support this process,
- previously even-aged stands, in which active management was (intentionally or unintentionally) abandoned and as a result a process of formation of uneven aged structure has started, conditions of site and structure of stand allow for a continuation of that process, and the managerial goal is to continue this process or is not known.

2. Excludes even-aged stands under regeneration, with both mature and young trees present.

(Source: IUFRO, 2000, modified)

Even-aged stand

A stand, in which no or relatively small age differences exist among individual trees within it (usually less than 20% of rotation length), and defining average stand age is meaningful.

(Source: IUFRO, 2000, modified)

Valtakunnan metsien inventoinnin määritelmä

Vuodesta 2014 lähtien eri-ikäisrakenteiset metsät määritetty hakkuiden ja puuston rakenteen kautta:

- Eri-ikäisrakenteisessa metsässä hakkuut ovat muuttaneet tai muuttamassa puuston eri-ikäisrakenteiseksi. Puusto ei jakaannu selviin jaksoihin, vaan muodostuu eri-ikäisistä ja erikokoisista puista
- 26 000 hehtaaria puuntuotannon metsämaalla
- Eri-ikäisrakenteisen metsän hakkuita tehty 28 000 hehtaaria edellisellä 10-vuotiskaudella
- Metsänkäyttöilmoitukset 2015 – 2023: aikomuksia 140 000 hehtaaria

MISU:n toimenpiteiden suhde eri-ikäisrakenteisten metsien osuuteen 1/2

Tarkasteltavat MISU:n toimenpiteet	Eri-ikäisrakenteisten metsien osuus
Metsähallituksen ilmastotoimet (ainoastaan ne, joita ei ole mainittu jäljempänä)	
* Oikea-aikainen metsän harventaminen	Ei vaikutusta eri-ikäisrakenteisten metsien osuuteen
* Soiden ennallistaminen	Ei vaikutusta eri-ikäisrakenteisten metsien osuuteen puun hankintaa käytettävissä olevissa metsissä
* Tulen käyttö palojatkumoalueilla	Kulotus tuottaa luonnontilaisen kaltaisia nuoria metsiä
* Lehtojen hoito	Ei vaikutusta, koska lehdot ovat pääsääntöisesti luontokohteita valtion metsissä.
* Paahdeympäristöjen hoito	Toteutustapa vaikuttaa: esimerkiksi kulotus tai poltto voivat lisätä eri-ikäisrakenteisten metsien osuutta
Metsäkadon ehkäisy	
* Ehkäistään metsän muuttumista pelloksi ja metsänraivausta rakennetuksi maaksi	Metsäkatoala on viime vuosina ollut alle 10 000 hehtaaria, joten vaikutus jäänee lyhyellä aikavälillä pieneksi.
Joutoalueiden ja heikkotuottoisten peltojen metsitys	Puuston ikärakenteen vaihtelua voidaan lisätä säästämällä alueella mahdollisesti jo kasvavia puiden taimia

Tarkasteltavat MISU:n toimenpiteet	Eri-ikäisrakenteisten metsien osuus
Suometsien ilmastokestävä hoito ja käyttö	
* Kunnostusojitusten välttäminen harvennushakkuiden yhteydessä korvissa ja karuilla rämeillä	Voidaan lisätä eri-ikäisrakenteisten metsien osuutta
→ * Rehevissä korvissa 30 prosentin hakkuiden toteuttaminen peitteisen metsänkasvatuksen menetelmillä	Voidaan lisätä eri-ikäisrakenteisten metsien osuutta
→ * Ojitettujen turvemaiden tuhkalannoituksen edistäminen	Voidaan mahdollisesti välttää kunnostusojitustarvetta ja jatkaa kasvatusta poimintahakkuin
Muut hiilensidontaa ja -varastointia edistävät toimet	
→ * Kivennäismaiden lannoituksen edistäminen	Voidaan lisätä tietyissä tapauksissa: lannoitus lisää esimerkiksi kaksijaksoisen mänty-kuusisekametsän erirakenteisuutta, varsinkin jos sitä kehitetään harvennushakkuiden puuvalinnalla
* Metsien nopean ja tehokkaan uudistamisen edistäminen	Ei lyhyellä aikavälillä lisää eri-ikäisrakenteisten metsien osuutta
→ * Lahopuun lisääminen säästöpuita jättämällä ja jättämällä korjaamatta metsätuhopuita	Jos pitkällä aikavälillä jätetään suuri määrä säästöpuita, johtaa se metsän rakenteellisen vaihtelun lisääntymiseen
* Suopohjien ilmastokestävä jatkokäyttö	Metsitettävien suopohjien kokonaispinta-ala on pieni, joten vaikutukset jäänevät vähäisiksi
Edelleen kehitettävät ja myöhemmin päätettävät toimet	
→ * Metsien kiertoajan pidentäminen	Riippuu tarkasteluajanjakson pituudesta. Pitkällä aikavälillä voi lisätä eri-ikäisrakenteisen puuston kehittymismahdollisuuksia

Päätelmät

- Eri-ikäisrakenteisia metsiä sekä VMIn että metsänkäyttöilmoitusten mukaan vielä hyvin vähän, näiden tietolähteiden välinen ero tasaantunee lähivuosina
- Eri-ikäisrakenteisten metsien määrä lisääntyy hitaasti, esim. rehevien korpisoiden käsittelyssä jo laajalti suositeltu kasvatustapa
- State of Europe –raportoinnissa ollut indikaattorina jo pitkään, ei ole kuitenkaan varmuutta siitä, miten eri maissa luokka tulkitaan (siemenpuuhakkuut, suojuspuuhakkuut), eivätkä kaikki maat esitä tätä luokitusta
- Seurannan järjestäminen Suomessa: VMI tuottaa tiedon, mutta
 - Tarve kansainväliselle vertailulle ja määritelmän täsmentämiselle

Kiitos!

luke.fi